

75141

141.1000

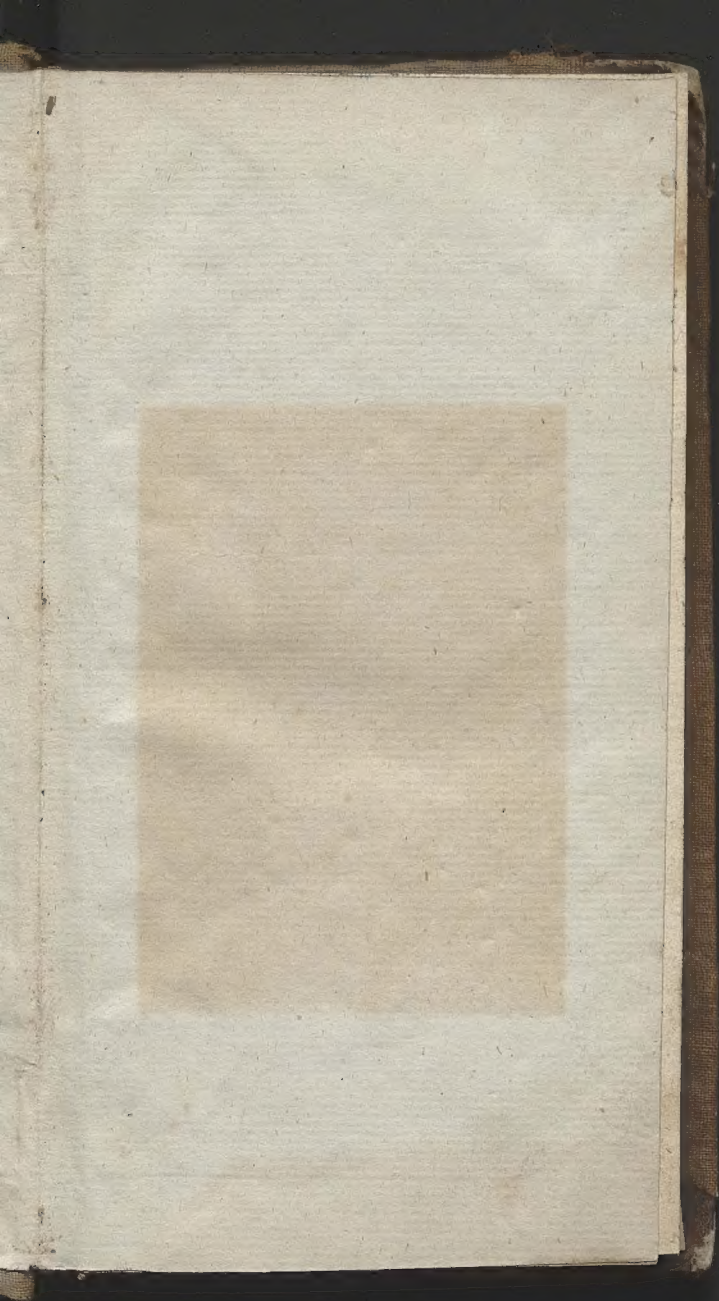
I

Mag. St. Dr.

P

75141

Weston. Reminiscences
Etc

DOMOWE
Wiadomości
O KORONIE
POLSKIEY
abo

O Małej i Wielkiej
POLSZCZE
PRZEDRUKOWANE
Roku 1763.

w Wilnie
w Drukarni J. K. M. Akad: Soc: JESU

PROWINCYA MAŁOPOLSKA

1. Graniczy na zachód z Śląskiem. Na Południe z Węgrami, z Ziemią Turecką abo Wołochami i Tatarami, na Wschód z Moskwą, na Północ z Wielką Polską, Mazowszem, Litwą. Zamyka w sobie Małą Polskę właściwą, Podlasie, Ruś Czerwoną, Wołyń, Podole, Część Ukrainy, Pokucie, Spiż lub Hrabstwo Spiskie &c. Oderwali się od Korony Hołdownicy Krola Polskiego a poszli pod jarzmo Bismurmańskie: Miałto Kijow z Kozakami Zaporohskimi, z Czerniechowem i Siewierzem pod Rosyją. Część Ukrainy między Dnieprę, Bohem i Niemem pod Carem Tureckim.

2 Dzieli się na 13. wielkich części, nie licząc oderwanego Czerniechowa z Siewierzem. Wojewodztw 10. Xięstwo 1. Ziem osobnych 2. Wojewodztwa te są: Krakow, Sandomierz, Lublin, Podlasie, Ruś, Bełż, Podole, Kijow, Wołyń, Bracław, Xięstwo Oświęcim: i Zator: Ziemie: Chełm, Halicz, W Wojewodztwach i Ziemiach są jeszcze inne, małe Powiaty Starostwa, Dzierżawy, Wojew: Czerniechowski pod Moskwą.

I. KRAKOWSKIE WOJEWODZTWO.

ma	Senatorów	6.
	Powiatow	7.
	Starostw	22.
	Dzierżawy się nie liczą.	

SENATO. Krześ: Biskup Krakowski oraz,
Xiaze Siewierski, Kasztelan Krakowski, Wo-
jewoda Krakowski, Kasztelan Woynicki

KASZTEL. Mo. Sadecki, Biecki,

POWIATY. Krakow Carrodunum Tu Krò-
l w Koronacya, Sacz, Biecz, Proszowice; Xig-
zno, Lelow, Sczyrzyce.

STAROSTWA. Krakowskie Grodowe. Sadeckie Grodowe, Bieckie Grodowe, Badzińskie, Bocheńskie Tu Solne Zupy, Czechowickie, Czorstynskie, Dębowieckie, Dobczyckie Krzeczowskie, Krzepickie, Lanckorońskie, Lelowskie, Libuskie, Nowotargkie, Olsztynskie, Oycowskie, Rabstynskie, Uyskie, Wolbramskie, Zarnowieckie, Spiskie, Scepustum.

Dzierżawy Barćce, Grzybow, Jadowniki, Mżana, Tymbarg, Woynicz &c.

RZEKI. Wisła, Raba, Rudawa, Dunajec, Pilica, Warta, Poprut &c.

To Wojewodztwo ma Seymiki przedseymowe w Proszowicach, obiera Posłow . . . 6.

Na Seymiku Deputackim w Poniedziałek po Narodzeniu Naysw: P. obiera Deputatow . . . 2.

Nazajutrz na Seymiku Kommissarskim obiera do Radomia Kommissarza . . . 1.

* Spiż lub Starostwo Spiskie leży przy górach Tatrach lub Karpach, na granicy Węgierskiej, odeszło było od Polski w Posagu, wrocilo się za Króla Jagielly R. 1412. kiedy Zygmunt Krol Węgierski zorał w tę Ziemię Królowi Polskiemu w 37. tysięcy Sxagen

2.

POLSKIE

zegen Groszy Pragskich. Sa tam Miasta
Družbak Podoleniec &c,

***** (†) *****

2. OSWIECIMSKIE XIESTWO

ma	-	-	Senatora	-	-	-	-	1.
			Powiatow	:				2.
			Starostw	.				2.

SENATOR Kasztelan Mn. Oswiecimski.
POWIATY. Zator, Oswiecim,
STAROSTWA Oswiecimskie Grodowe, Za-
torfskie,

Dz. . . . Berwald, Lipnik, Biala.
RZEKI . . . Wifla, Sola, Biala.

To Xięstwo Seymiki przedseymowe miewa
w Zatorze, tygodniem przed Proszowskiem.
Obiera Posłow 2. Depur. 1. Komissi.

***** (†) *****

3. SĄDOMIRSKIE WOJEWODZTWO

ma	-	-	Senatorow	-	-	-	-	9.
			Powiatow	.				8.
			Starostw	.				17.

Dzierżawy się nie liczą.

SENATOROWIE Wojewoda Sandomirski.
Kasztelan Sandomirski

KASZTELAN: Mn: Wislicki, Radomski, Za-
wichostki, Zarnowski, Małogoski, Połaniecki
Czechowski,

POWIATY. Sandomirz Sandomiria, Radom Tu
Tr. Skarbowy, Chęciny, Opoczno, Korczyn
Neo Corcium, Stężyca, Wislica, Pilzno.

STAROSTWA Sandomirskie Grodowe, Radom-
skie Grodowe, Chęcińskie Grodowe, Opoczyn-
skie Grodowe, Korczyńskie Grodowe, Stężyckie,
Grodowe, Wislickie, Pilzninskie, Stobnickie,
Kozienickie, Przedbońskie, Radoszyckie, Rob-
czyckie.

czykie, Ryczywółskie, Szydłowskie, Soleckie,
Zawichowickie,

Dz: - - - Golań, Małogoszcz, Radzice,
Ryki, Zwoleń, Przemyków &c.

RZĘKI - Wisła, San, Ropa, Wiśłoka
Nida, Pilica Dunajec Wieprz.

To Województwo Sejmikuje w Opatowie.
Obiera Posłów 7. Deput. 2. Kommiss. 1.

4. LUBELSKIE WOJEWÓDZTWO

ma - - - Senatorów - - - 2.
Powiatów - - - 3.
Starostw - - - 6.
Dzierżawy nie licząc

SENATOROWIE. Wojewoda Lubelski Kasz-
telan Lubelski

POWIATY Lublin Lublinum, Łuków, Urzęd-
ów.

STAROSTWA Lubelskie Grodowe iu Trybun i,
Łukowskie Grodowe, Urzędowskie Kazimir-
skie, Parczowskie, i Radzińskie.

Dz. - - - Przybyławice, Wawolnica, Wi-
żniów, Kakolewnica, Zbuczyn &c.

RZĘKI Wisła Vandalus lub Erydanus, lub
Albula, lub Wisłoka, Wieprz Veprus, Bystrzy-
ca Bistricia, San Sanus, &c.

Województwo Sejmikuje w Lublinie. O-
biera Posłów - - - 3.

Deputatów - - - 2.

Kommissarza - - - 1.

* * * * * (+) * * * * *

5. PODLASKIE WOJEWÓDZTWO

ma - - - Senatorów - - - 2.

Ziem - - - 3.

Starostw - - - 9.

Dzierżawy nie licząc się.

A3. SEN 1.

SENATOROWIE: Wojewoda Podlaski
Kasztelan Podlaski.

ZIEMIE 1. Drohicka Drohicinum 2. Bielska
Ziemia, ma Brański Powiat 3. Mielnicka
Ziemia.

STAROSTWA Drohickie Grodowe, Bielskie,
Brańskie Grodowe, Mielnickie Grodowe,
Augustowskie, Goniadzkie, Knyszynskie,
Narewskie, Raygrodzkie, Kliczeczce, Łosice.
&c.

RZERI. Narew Narwia, Bug Bogus, Nurzec
Nurcia, Liwiec Liviolus, Biała Albis, Brok
Brocur, Suraz Surasia, Bibrâ &c.

W Tym Wojewodztwie Seymikuje Ziemia
Bielska w Brańsku, Ziemia Drohicka w Dro-
hiczynie, Ziemia Mielnicka w Mielniku. Ka-
żda obiera po 2, Posłow, Summa Posłow - 6,
Deputata na Trybunał Koronny Ziemia Dro-
hicka obiera w Drohiczynie 1. Kommissarza
do Radomia 1. Ziemia zaś Bielska z Ziemią
Mielnicką obiera alternatą po jednym Depu-
tacie, raz z Mielnickiej w Mielniku, drugi
raz z Ziemi Bielskiej w Brańsku, i bywa
na Trybunał Koron: Deputat 1. Także od
tych 2. Ziem Kommissarz 1.

6 RUSKIE WOJEWODZTWO

ma	Senatorow	- - - -	6.
	Ziem	- - -	10
	Starostw	- - -	15.

Dzierżawy się nie licza.

SENATOROWIE: Arcy Biskup Lwowski.
Biskup Przemyśki
Wojewoda Ruski
Kasztelan Lwowski
KASZTEL. Mn. Przemyśki
Sanocki.

ZIE.

HISTORIA Z I E M I E

I LWOW: ZIEMIA, LEOPOLIS.

Zamyka w sobie Powiat lub Ziemię Zy-
daczewską

STAROSTWA. Lwowskie Grodowe, Zyda-
czewskie Grodowe, Drohowiskie, Dolinskie, Gru-
deckie, Jaworowskie, Kamionackie, Sezerzec-
kie, Dzierżawy Gliniany, Bobrka, Janów, Ka-
mienopol

II. PRZEMYSKA ZIEMIA, PRÆM:

Powiaty Przemyśki, i Przeworski.

STAROSTWA Przemyśkie Grodowe, Dro-
hobyckie, Leżayskie, Mościckie, Stryjskie-
Witczowskie, Dz. Krzeczkowa, Liśiatycze,
Lukow, Medyka, Radenice, Kawczykad &c.

III. SANOCKA ZIEMIA, SANOCIA

Starostwo Sanockie Grodowe, Krośno, Mrzy-
głód, Sanoczek.

RZĘKI Dniestr lub Nieśtr Tyras, Danaſter, Bug,
San, Stryi &c.

To Wojewodztwo miewa Seymik General-
ny w Wiśni, obiera Posłow

Deputatow

Kommissarzow

7. H A L I C K A Z I E M I A

ma

Senatora

Powiatow

Starostw

Dzierżawy się nie liczą.

KASZT: MN: Halicki na Południu

POWIATY Halicz Halucia, Trębowla, Kołomy-
ja.

STAROSTWA Halickie Grodowe, Trębowel-
skie Grodowe, Buczniońskie, Kołomyjskie, Ro-
hatyńskie, Sniatyrńskie, Sołotwiskie, Tłumac-
kie, Jabłonow, Suchyſław, Kałufza, Mogilna,
Krańopole, Czarnowiec,

RZĘKI Dniestr Tyras Prut Hierassus. Ta
A4. Zie-

POLSKA

6

Ta Ziemia Seymikuje w Haliczu na tydzień przed Generałem Wiśnińskim. Posłowie obrani jadą z swoją instrukcją do Wiśni na Generał Ruski. Posłowie 6. Deputat 1. Kommissarz 1.

8. CHEŁMSKA ZIEMIA

ma	Senatorow	3.
	Powiatow	2.
	Starostw	5.

SENAT: Biskup Chełmski
Kasztelan Mn. Chełmski

POW: Chełm Chełma, Krasnostaw Czaśnostawia

STAR: Chełmskie Grod: Krasnostawskie Grod: Lubomiskie, Ratneńskie, Hrubieszowskie, Stolina, Nowosiółki &c.

RZEKI Bug, Wieprz

Ta Ziemia Seymikuje w Chełmie. Obiera Posł: 2. Dep: 1 Kommiss: 1.

9. BIELSKIE WOJEWÓDZTWO

ma	Senatorow	3.
	Powiatow	5.
	Starostw	10.

SENAT: Wojewoda Bielski
Kasztelan Bielski

KASZT: Mn: Lubaczewski

POW: Bielsz Bielsa, Busk, Grabowiec, Horodla, Lubaczow. STAR: Bielskie Grodowe, Buskie Grodowe, Grabowieckie Grodowe, Horodelskie Grodowe, Lubaczowski, Moskowskie, Sokalskie, Korynckie, Tyfzowieckie, Tarnogorskie, Szurawice, Lipowice, Dębna lub Dubra.

RZEKI Bug, Wieprz.

Województwo Seymikuje w Bielsku Obiera Posłow

Depu: 4.

7. HISTORYA

Deputatów 2.
Kommissarza 1.

10. PODOLSKIE WOJEWODZTWO

ma Senatorow 3.
Powiatow 3.
Starostw 12.

Dzierżawy się nie licza.

SENAT: Biskup Kamieniecki
Wojewoda Podolski
Kasztelan Kamieniecki

POWIATY Kamieniec Camenecum, Latyczow.
Czerwonograd.

STAR: Kamienieckie Grod: Latyczewskie
Grod: Czerwonogradzkie, Barskie. Chmielnickie,
Kopaygradzkie Mukarowskie, Płoskirowskie,
Salnickie, Skarskie, Smotryckie, Ulanowskie,
Litynia Chrepciejow, Domauow.

RZEKI Boh, Niekr, Smotrycz,
Wojew: Seymikoja w Kamienicu. Poslow
6. Deput: 2. Kommiss: 1.

11 KIJOWSKIE WOJEW

ma Senatorow 3.
Powiatow 3.
Starostw 8.

SENAT: Biskup Kijowski i Czerniechowski.
Wojewoda Kijowski,
Kasztelan Kijowski

POW: Kijowskie własne Woj: Zytomirski Po-
wiat, Owrucki Powiat.

STAR: Zytomirskie Grodowe, Owruckie Gro-
dowe, Biało-cerkiewskie, Bohusławskie, Czechryn-
skie, Czerkaskie, Kaniowskie Korczunskie,
Tiechtymirow, Lisłanka.

RZEKI Dniepr, Taśmana, Koś, Siniawoda lub Senu-
cha.

cha, Irpeni, Stuchnia lub Stulma.

Wojew: Seymikuje w Zytomierzu lub O.
wruczu, obiera Posłow 6.
Deputatów 2. Kommissarza 1.

Wojew: Kijowskiego część ma Moskal i
Turczyn. Carowi Mosk. R. 1686. 6 Maja,
oddana wżyska Ukraina za Dnieprem, i te
osady Pułtawa, Petrowożczna, Peryasław, Mi-
rogrod, Łubny, Pryluk, Hadyacz, Ołsz, Ba-
turyn, Niżyn, aż do Putywa. A Przed Dnieprem
Kijow, Pieczary, Trypol, Stajki, Wasilkow,
i wżyskie grunty między rzeczkami Stulmą
i Irpenią, na mil 5. Zachodni tedy Bizeg
Dniepru od Uścia Irpeni nad Kijowem aż do
Stajek i daley w dół na milę do Moskwy
należy. Wdele nad Dnieprem zostały przy Pol-
szczy Kyzylczow, Trechymirów, Kanjow, Mo-
fzna, Szkolnica, Czerkasy, Borowica, Buzyn,
Krylow, Czehryn aż do Taśminy rzeki

Pod Turkami w niż Dniepru, były Zapo-
rely, Sicz, Kudak, i inne siedliska i kopy Ko-
zackie od Taśminy rzeki w Dniepr w pada-
jącey, mimo Czehryn polem do Czarnego la-
nu, i daley do Bohu i Dniestru pod kaźko-
wem. Ale R. 1739. Turcy Moskalom oddali
Sycz Kozacka przed Dnieprem, a za Dnieprem
wielkie pola ku Kymowi. Rełzia jednak Ukra-
iny niewierney pod Turkami i Tatarami.

12 WOŁYŃSKIE WOJEWODZTWO

ma	Senatorow	3.
	Powiatow	3.
	Starostw	4.
	Dzierżawy się nie liczą	

SENAT

Biskup Łucki i Brzeski
Wojewoda Wołyński
Kasztelan Wołyński

PO-

9. HISTORYA

POW. Łuck Luceoria, Włodzimierz Lodomi-
ria, Krzymieniec.

STAR: Łuckie Grod: Włodzimierskie Grod:
Krzymienieckie Grod: Kowelskie &c.

RZĘKI Styx *Styrus*, Horyn *Horinus*, Ikwa
Iqua; Słucz, *Slucia*

To Województwo Seymikuje w Łucku. O-
biera na Seym Połkow 6. Deputatów 3. Kommi-
sarzã I.

13. BRACŁAWSKIE WOJEWODZ:

ma	Senatorow	2.
	Powiatow	3.
	Starostw	1.

SENAT: Wojewoda Bracławski
Kasztelan Bracławski.

POW: Bracław Bratillavia, Winnica, Zwinogrod.

STAR: Bracławskie Grodowe, Winnickie Gro-
dowe, Zwinogrod, Chyżynce, Nizin &c.

RZĘKI Boh *Hipanis*, Nieśtr lub Dnieśtr Ty-
ras: Województwo pod czas wojny Seymi-
kuje w Włodzimierzu. pod czas pokoju w
Winnicy, obiera Połk: 6. Deputatów 2. Kom-
missarzã I.

14. CZERNIECHOWSKIE WOJEW.

ma	Senatorow	2.
	Powiatow	2.
	Starostwo	1.

SENAT: Wojewoda Czerniechowski
Kasztelan Czerniech:

POW: Czerniechow Nowogrodek Siewierski.

STAR: Nowogrodzkie Grodowe

Woje: Seymikuje w Włodzimierzu Połkow
6. Deput: 2. Kommiss: I.

Cały Czerniechow i Siewierz pod Moskwą.
Włady.

Władysław IV. R. 1633. te Xięstwa przyłączył do Polski ale Traktat Grzymułtowski zakupione je oderwał R. 1686. za Jana Kazimierza Miasta Czerniechów, Nowogrodek Gluchów. Odpadł też naówczas od Litwy Smoleńsk i Starodub. Podał się Carowi Smoleńsk R. 1654. ułapiony mu R. 1667. a w R. 1686. wieczn. oddany. Odeszły Miasta Smoleńsk, Biała, Dorohebuż, Starodub, Brank, Szerenik, Ex antem Smoleńskim nadano niektóre Starostwa w Powiecie Wilkomirskim, Grodzieńskim, Kowieńskim przez Sejm 1662. potwierdzono 1667. 1670. 1673. 1690 A za Króla Augusta II. zakupione te Starostwa w Dobra Ziemskie odmiennono R. 1699. i toż samo potwierdzono. R. 1717.

FEUDA KORONY POLSKIEJ.

1. LEMBURG i BYTOW w Pomeranii od R. 1654 w Pruszech Elektor Brandenburski uwolnion od hołdu R. 1568. i przez Pakta Oliwskie R. 1660. Starostwo Drahimskie, Powiat i Przedmieścia Elbląskie trzyma w zastawie.

2. Xięstwo Kurlandzkie i Semigalskie od R. 1561. jest hołdem.

3. Hołpota Wołoski hołdował od R. 1401. za Wład. Jagiełły, lecz ZYGMUNT III Chocimia i Wołochów Turkom ułapił 1618.

4. Wojswódca Multański R. 1435 przysięgał we Lwowie Władysławowi III. i był dannikiem. Odpadł on wiarołomca R. 1618.

ZIEMIE OD POLSKI ODERWANE

1. INFLANTY przyciśnione od Moskwy poddały się Zygmuntovi Augustowi w Wilnie R. 1561. potem R. 1567. Król je przyłączył do Litwy, Kietera uczynił Xięztwem Kurlandzkim, a tymczasem Hołdownikiem, R. 1569. w Lublinie do Litwy i do Polski przyłączone Inflanty. Za Zygmunta III. Szwed napa-

chał

II. HISTORYA

chał te ziemie i wydarł. Za Jana Kazimierza, przez Oliwski Pokoy, oddana Szwedom Ryga, Dyament, Kirchohn. Kokohauz, Wolmar, Derpsk, Parnawa, Wenda &c.

Została przy Polttrze czatka za Ewikszta rzeka: Kryżborg, Dynebunk, Lucyn, Rzeżyc, Marynauz, Piots, na ow czas, Car Moskiewski przy rzeki Rzeczy polspolney R. 1704. za wojowawszy Rygę oddać ją z całemi Inflantami Koronie Polskiej, lecz zadney nagrody.

2 Nowogrod Wielki wziął Litwie Iwan Car Mosk. Roku 1479.

3. Smoleńsk wzięty od Moskwy R. 1654. A w R. 1667. odpadło od Litwy całe Województwo Smoleńskie i Powiat Starodubowski.

4. Ukraina ma w sobie 3. Wojew: Bracław. kijow, Czerniechów, przy las Bracław; różną polszczyznę benty Kozackie. Roku 1648. Chmielnicki Hetman Kozacki (kiedy Władcy, Iwas IV, umarł) związał się z Moskwą. Po jego śmierci Wyhowski Hetman z ludem przednieprskim poddał się Królowi, Kozacy Zdobychy zostali pod Carem. R. 1667. za Jana Kazimierza ustąpiono Carowi cała Ukraina za Dnieprem, Siewierz, Czerniechów na zawrże a przed Dnieprem Kijow na lat dwie. Lecz w R. 1686. Kijow zupełnie odpadł, Kozacy między Niemcem, Bohem, i Dnieprem Turkom się poddali. Teraz Sicz Kozacka pod Moskwą od R. 1749. różna pod Tatarami.

5. Śląsk za Władysława Łokietka oderwał się od Polski. A Kazimierz Wielki ustąpił Janowi Królowi Czechemu prawa na Xigłowa Śląskie Opole, Głogów, Zagan, Wrocław &c. R. 1340.

PROWINCYA WIELKOPOLSKA

Graniczy na Zachod z Śląskiem, Brandeburją, i Pomeranią. Ma na północ Prusy Brandeburskie i Morze Bałtyckie; Na Wschód Połdnie, Na Południe Mała Polska. Zamyka w sobie Wielką Polskę właściwą, Mazowsze, Kujawy, Pomorze: Prusy, Kączyby, Krainkę &c. Xięstwa Śląskie odpadły od Korony przed lat 400. Lębąrg i Bytom w ręko Elektora Brandeburskiego, także Drahim i powiat Elbląski z swemi Przedmieściami. ZYGMUNT Krol Polski R. 1525. Krolowiec i Xiążęce Prusy dał Lennym prawem Olbrachtowi Margrabi Brandeburskiemu. Tego wieku Prusy (tak rzeczone: Xiążęce) załączają się tytułem Królestwa, od R. 1701.

Dzieli się na 14. wielkich części, to jest na Wojewodztw 12. Ziemi osobnych 2. Wojewodztwa te są Poznań, Kalisz, Sieradz, Łęczyca, Brześć Kujawski, Inowrocław, Płock, Mazowsze, Rawą, Chełmno, Malbąrg, Pomorze, ZIEMIĘ Wielun, Dobrzyń. Wojewodztwa zaś dzielą się albo na powiaty, jako Wojew. Poznański ma Powiatów 4. Kaliskie 6. Sieradzkie 4. &c. albo na Ziemię, jako Wojew. Mazowieckie ma Ziemi 10. Rawskie Ziemi 3. &c. w Ziemiach jeszcze bywały małe Powiaty, tak w Ziemi Czerksey są Powiaty 4. w Warzawskiej 3. w Zakroczymskiej i Ciechanowskiej także 3. &c. Nad to są Storost: Sądowe i nie Sądowe.

13 HISTORYA I. POZNANSKIE WOJEWODZTWO

ma	Senatorow	9.
	Powiatow	4.
	Starostw	8.
	Dzierżawy się nie licza:	

SENATOR: Krzest: Biskup Poznański
Wojewoda Poznański
Kasztelan Poznański

KASZTEL: Mniysi Międzyrzecki
Rogoziński, Szemski Przemycki Krzywinski
Snałocki.

POWIATY Poznań Poznania
Wschowa Fraustadium, Kościan, Wałecz.

STAROSTWA: Poznańskie Grodowe, Wschow-
skie Grod: Wałeckie Grod: Kościankie Przy-
grodek, Babimorsk e, Nowodworskie, Między-
rzeckie, Rogozińskie, Drahimskie w ręku Re-
gnanta Berlińskiego Kopanica, Mošina, Ober-
niki &c.

RZĘKI: Notecz, Warta, Ober, Hosła.

2. KALISKIE WOJEWODZ:

ma	Senatorow	8.
	Powiatow	6
	Starostw	13.
	Dzierżawy się nie licza:	

SENATOR: Arcy Biskup Gnieźniński
Prymas Koronny
Wojewoda Kaliski
Kasztelan Kaliski
Kasztelan Gnieźniński.

KASZTEL: Mn. Łęcki, Nakielski, Biechowski
Kaminiński.

POWIATY: Kalisz Calissum, Gnieźno, Nakło
w Kraince, Pyzdry, Konin, Kczyn.

STAROSTWA: Kaliskie Grodowe, Nakielski
Grodowe, Gnieźnińskie Przygrodek, Kczynsk
Przy-
ie

grodek, Koninśkie Przygrodek, Pyzdrowskie Przygrodek, Kołskie, Odolanowskie, Pobiedziskie, Stawiszynskie, Szredzkie, Sieradzkie, Uyskie, Klecko, Mieciſko, Pietrzykow &c.

RZEKI Proſna, Notecz, Warta, Szreła,

Dwa te Wojewodztwa, Poznańskie i Kaliskie Generałem ſpolnie miewſią Seymiki w Szredzie. Tam obierają na Seym walny Poſkow 12. Na Trybunał Koronny, w Pośredzialek po Narodz. N. P. Deput. 4. Nazajutrz na Seymiku Kommiſſarſkim, obierają do Radomia Kommiſſ. 4. Do Generału Wielkopolskiego należy Grodow 7. Poznański Kalisk, Gnieźnieński Kozłowski, Koninśki, Koſciański, Pyzdrowski. Sądy ſą tylko w Poznaniu i Kalifzu.

3. SIERADZKIE WOJEWODZTWO

ma	:	:	Senatorow	-	-	5.
			Powiatow	-	-	4.
			Starostw	-	-	2.
			Dzierżawy nie liczą się.			

SENATOROWIE: Wojewoda Sieradzki
Kasztelan Sieradzki.

KASZTEL: Mn. Roſpiński Spiczmiński Konarski.
POWIATY. Sieradz, Siradia, Piotrkow Tu Trybunał Szadek, Radambsk.

STAROSTWA Sieradzkie Grodowe, Piotrkowskie Grodowe, Brzezanica Radambsk, Szadek Szczercow, Tuſzyn, Warta, Kielczygłow &c.
RZEKI Pilica, Proſna, Warta, Wolworz.

To wojewodztwo Seymikuje w Szadku. O. biera Poſkow 4. deputat. 2. Kommiſſ. 1.

4. WIELUNSKA ZIEMIA

ma	:	:	Senators	-	-	1.
			Powiatow	-	-	2.
			Starostw	-	-	4.
			Dzierżawy nie liczą się.			

SENA-

SENATOR Kasztelan Mn. Wieluński

POWIATY Wieluń, Ostrzeszów.

STAROSTWA Wieluńskie Grodowe, Ostrzeszowskie Grodowe, Bolesławskie, Grabowskie, Klonna &c.

RZĘKI Pilica, Prośna, Warta &c.

Ta Ziemia Seymikuje w Wieluniu, obiera Posłów 2. Deputata 1. Kommiss: do Radomia 1.

5. ŁĘCZYCKIE WOJEWODZ:

ma	Senatorow	5.
	Powiatow	4.
	Starostw	2.
	Dzierżawy nie liczą się.	

SENATOROWIE Wojewoda Łęczycki

Kasztelan Łęczycki

KASZTEL: Mn: Brzeziński

Inowłodzki

Konarski.

POWIATY Łęczyca Lancicia, Brzezina, Orłowa, Inowłódz.

STAROSTWA Łęczyckie Grodowe. Inowłodzkie, Zgierz, Rzęczyca &c.

RZĘKI Wolwierz, Bzura, Pilica, Warta.

To Województwo Seymikuje w Łęczycy, obiera na Sejm Posłów 4. Deputatów 2. Kommissarza 1.

6. BRZESKIE KUJAW. WOJEWODZ:

ma	Senatorow	6.
	Powiatow	5.
	Starostw	5.
	Dzierżawy nie liczą się.	

SENATOROWIE Biskup Kujawski i Pomorski

Wojewoda Brzeski

Kasztelan Brz.ski.

KASZTELAN Mn: Kruswicki, Kowalski, Konarski.

POWIATY Brześć Brest, Cujawiz, Radziejow.

Przedeczek, Kowale, Kruszwica

STAROSTWA Brzeskie Grodowe, Kowalskie. Grodowe, Kruszwickie Grodowe, Przedeczek Grodowe, Radziejowskie Grod. Krzewent, Gehica, Kłodawa, Duninow, RZEKI Wiśła, Jezioro Gopło. &c.

7. INOWROCŁAWSKIE WOJ:

ma	Senatorów	3.
	Powiatów	2.
	Starostw	4.
	Dzierżawy nie liczą się.	

SENATOROWIE: Wojew. Inowrocławski
Kasztelan Inowrocławski

KASZTELAN Mn. Bydgoski

POWIATY: Inowrocław, Junivladislavia, Bydgoszcz Bidgostia Bromberg

STAROSTWA: Inowrocławskie Grodowe, Bydgoskie Grodowe, Dybowskie, Guiewkowskie, &c.

RZEKI Wiśła, Brda, Notecz.

Obadwa te Wojewodztwa, Brześć Kujawski i Inowrocław, wspólnie miewają Sejmiki w Radziejowie, obierają Posłów 4. Deput. 2. Kommissarzy 2.

8 DOBRZYŃSKA ZIEMIA

ma	Senatorów	3.
	Powiatów	3.
	Starostw	3.
	Dzierżawy nie liczą się.	

KASZTEL. Mn. Dobrzyński, Rypiski, Słonki.

POWIATY: Dobrzyń, Rypin, Słonek.

STAROSTWA: Bobrownickie Grodowe, Dobrzyńskie, Rypiskie, Lipno, Niełzawa, Złotorya &c.

RZEKI Drwęca, Wiśła, Dribentia, Wisłula.

Ta Ziemia Sejmikuje w Lipnie, obiera Posłów 2. Deputata 1. Kommiss:

PŁOC

9. PŁOCKIE WOJEWODZTWO:

ma : 7 Senatorow
Powiatow
Starostw
Dzierżawy nie licza się.

SENATOROWIE Biskup Płocki
Wojewoda Płocki
Kasztelan Płocki.

KASZTEL: Mn. Raciański, Sieprcki.

POWIATY: Płock Plociński, Bielski, Raciański, Sieprcki,
Płońsk, Srzeński, Niedźborz, Mława, Te 3. Po-
wiaty ostatnie czynią Ziemię Zawkrzyńską.

STAROSTWA: Płockie Grodowe, i oraz Płoń-
skie, Mławskie, &c.

RZĘKI Drwęca, Wkra, Wisła.

Tę Wojewodztwa Seymiki w Raciańsku,
obierają Posłów 4. Deput: 2. Kommiss: 1. Sa-
dy Ziemskie w Płocku, Bielsku i Sieprcu ko-
leyno. Ziemia Zawkrzyńska TERRA Zaccori-
ensis ma osobne Ziemstwo w Mławie.

10. MAZOWIECKIE WOJEW:

ma : 8 Senatorow
Ziem : 10.
Starostw : 18.
Dzierżawy nie licza się.

SENATOROWIE Wojewoda Mazowiecki
Kasztelan Czerski.

KASZTEL: Mn. Warszawski, Wiński, Wyżo-
grodzki, Zakroczyński, Ciechanowski, Liwski
Z I E M I E

I. CZERSKA ZIEMIA Cirnensis Terra
POWIATY: Czerski, Grojec, Warka, Garwo-
lin.

STAR: Czerskie Grod Cirna, Garwolińskie,
Latowickie, Ośieckie, Wareckie, Grojec, Bą-
dów, Stronie.

II. WARSZAWSKA ZIEMIA

B2 Pow:

Pow: Warfzawa, *Varfawia*, Błonie, Tarczyn,
 STAROSTWA: Warfzawskie Grodowe, Stani-
 sławowski, eBłonskie, Piafeczno, Jeziorna, Sę-
 koczyn, Słomin. &c.

III. WISKA ZIEMIA *Wisnensis Terra*:

POW: Wizna, Wyfokie, Radziłow.

STAR: Wiskie Grodowe

IV. WYSZOGRODZKA ZIEMIA

Nie ma żadnego Powiatu.

STAR: Wyszogrodzkie Grodowe.

V. ZAKROCZYMSKA ZIEMIA.

Pow: Zakroc: Serodzk, Nowemiasto
 Sady Ziemskie w tych 3. Miastach.

STAR: Zakroczymskie Grodowe.

VI. CIECHANOWSKA ZIEMIA.

Pow: Ciechanow, Sachocin, Przasnysz

Sady Ziemskie w tych 3. Miastach.

STAR: Ciechanowskie Grodowe, Przasnyskie,
 Janow, Nowemiasto &c.

VII. ŁOMZIENSKA ZIEMIA.

Pow: Łomża, Kolno, Zambrow, Ostrołęka.

* Grod Kounski i Zambrowski przy Sta-
 roście Łomżyńskim,

STAR: Łomzienskie, Grodowe, Ostrołęckie &c.

VIII. ROZANSKA ZIEMIA

Pow: Rożań, Makow, Grod Makowski przy-
 Starości Rożańskim.

STAR: Rozanckie Grodowe, Makowskie &c.

IX. LIWSKA ZIEMIA.

Nie ma Powiatu żadnego.

STAR: Liwskie Grodowe, Korytnica &c.

X. NURSKA ZIEMIA

Pow: Nur, Kamieniczek, Ostrowie, Grody przy
 Starości Nurkim,

STAR: Nurkie Grodowe, Jadowo, Ostrowia,
 Sulejow &c.

RZĘKI *Wista* *Vistula*, *Narew* *Narwia*. Bug,
Bugu. *Orzyca* *Oricia*. *Liwiec* *Liviolus*.

W tym Wojewodztwie każda Ziemia Sey-
 mikuje w swej Stolicy, od której ma Imię,
 i każda Ziemia obiera 2. Posłow. Summa

Posłow 20.
 General odprawuje się w Warszawie, gdzie ko-
 lejno z każdej Ziemi obierają Deputatów 2.
 Kommissarzow także kolejno 2.

11. RAWSKIE WOJEWODZTWO

ma Senatorow 4.
 Ziem 3.
 Starostw 4.
 Dzierżawy nie liczą się.

SENAT: Wojewoda Rawski
 Kasztelan Rawski

KASZT: Mn: Sochaczewski, Gołtyński.

Z I E M I E R A W S K I E

1. Rawka własna Ziemia

POW: Rawa Bielsk 2. Sochaczewska Ziemia

POW: Sochaczew, Mieżonow, 3. Gołtyńska Ziemia

POW: Gołtyn, Gabin

STAR: Rawskie Grodowe, Gołtyńskie Grodo-
 we, Sochaczewskie Grodowe, Gabin, Guzow,
 Kapinos, Sanniki. Budziszewice &c.

RZEKI: Rawa, Bzura,

W tym Wojewodztwie Seymikuje Ziemia
 Sochaczewska w Sochaczewie, Rawka w Ra-
 wie, Gołtyńska w Gabinie, Włzyńscy obiera-
 ją Posłow 2.

Summa Posłow 6,

General Wojewodztwa w Bolestawie. Tam
 kolejno obierają Deputatów 2.

Kommissarza 1.

12. CHEŁMINSKIE WOJEW.

ma Senatorow 3.
 Powiatow 7.
 Starostw 7.

SENAT: Biskup Chełmiński i Pomezański
 Wojewoda Chełmiński
 Kasztelan Chełmiński

Pow:

POW: Chełmno Culm, Radzin Reden, Toruń Thorn, Kowalewo Schonsee Grudziądz Graudenz, * Brodnica Strasburg, Nowemiasło Neumarck. Te Dwa ostatnie Powiaty czynią Michałowska Ziemię.

STAR: Kowalewskie. Grodowe, Brodnickie, Bratyańskie, Golubskie, Grudziądzkie, Lipnińskie, Radzińskie, Pokrzywnickie, Lankork. &c.
RZEKI . . . Drweca, Wisła, Ossa.

To Województwo obiera Posłów w Kowalewie. Liczba ich nie jest określona. w Radzie obiera Deputatów 2. Komisarza 1.

13. MALBORSKIE WOJEWÓDZTWO:
ma Senatorów 3. Powiatów 2. Starostw 3.

SENATOR: Biskup Warmiński i Sambin-
ski Prezydent Ziem Pruskich
Wojewoda Malborski
Kasztelan Malborski

POW: Malborg, Sztum.

STAR: Kiszporkie Grodowe, Sztumskie,
Tołkmickie.

RZEKI. . . Wisła, Nogat, Sala.

Wojew: Seymikuje w Kiszporku lub w Sztumie, Posłów liczba nie jest określona, Deputatów 2. Komisarz 1.

*Przedmieścia i Powiat Elbląski u Elektora Brandenburskiego w zastrzeżeniu.

14. POMORSKIE WOJEWÓDZTWO:
ma Senatorów 2. Powiatów 6. Starostw 18.
Dzierżaw nie licząc.

SENATOROWIE: Wojewoda Pomorski
Kasztelan Gdański

POW: Tczewo Dirschau, Mirachow Mirchau, Puck Pautzig, * Lemberg Lauenburg, Starogard Stargard, Swiecie Seewitz, Człuchow Schlochau,
*Bitów Bietbau.

Te Dwa Powiaty pod gwiazdowe Królem Pruskim.

skim. STAR: Skarszewskie Schoneck Grod: Białobur-
skie Baldenburg, Gniewskie Mawe, Kościerzyn-
skie, Borzechowskie, Hamerštyńskie, Człuchow-
skie, Jasienieckie, Mirachowskie, Kiszewskie,
Nowkie, Osieckie Parchowskie, Puckie,

Starogardzkie, Swieckie lub Swickie Sobo-
wickie, Tucholskie w Kałzubah. Tczewo na-
leży do Ekonomij Królewskiej. Szynwald, Za-
jazzkow, Międzyłop. Smarżyn.

MORZE Bałtyckie Oost See Balticum Mare.
Odnogi Morſkie 1. Gdańska Odnoga Sinus Dan-
tiscanus 2. Aſia Fryſch Haſſ Sinus Venedicus
3. Pucka Zátoka Sinus Pucenſis.

RZEKI. Wiſła, Leniwka, Radunia, Motława.

Wojewodztwo Seymikuje w Skarszewie, lub
Starogardzie Liczba Poſtów nie opiſana, De-
putatów 2. Kommiſſ: 1. Trzy Pruſkie Woj:
Chełmno, Malborg, Pomorze, po odprawionych
u siebie Seymikach, jadą na Generał Pruſki raz
do Malborka, drugi raz do Grudziądza, Je-
żeli który Seymik z tych trzech nie ſtanie, Gene-
rał nie bywa, a bo jeżeli ſię Generał zerwie, Poſto-
wie na Seym nie jadą.

PRUSSY, PRUSSIA

Dziela ſię na Pruſſy Koronne Połskie, i Bran-
deburſkie.

W PRUSSIECH KORONNYCH.

Są trzy w ſpomniane Wojewodztwa: Chełmin-
skie, Malborkie, Pomorſkie i Warmia Xięſtwo.
W Wojewodztwach kwitną trzy Głowne
Miasta Królewskie, 27. Miałt małych Królew-
ſkich, (oproc Biskupich Chełmińskich) Nad
to 12. Miałt w Warmij.

TRZY GŁOWNE MIASTA PRUSKIE.

Toruń Thorn Giełag Elbing. Gdańsk Dan-
tzig, Mowia: Toruń piękny. Elbląg mocny,
Gdańsk bogaty. Pod Gdańkiem widać ŻU-
ŁAWY, a bo kępy barzo przeſtrenne i żyżne
od Morſław i Wiſły poczynione. O mię od
miaſta nad Leniwką leży ſławna Forteca MIN-
DA. a LATARNIA nad Morzem Bałtyckim,
DA.

Więć od Głowy aż do Morza zowią LE-
NIWKĄ, bo tam leniwo płynie i Morze ja-
cobija. GŁOWĄ zaś to miewie, gdzie Wi-
śła dzieli się na dwa koryta lub warty, a je-
dnym do Gdańska, drugim do Affy odnogi
Morskiej udaje się.

27. MIAST MNIEYSZYCH KROLEWSKICH.

W WOJEW: MALBORSKIM: Malbork Ma-
ryenberg. Kiszpor Christburg. Nitych, Sztum,
Tolkmicko. W CHEŁM: Grudziądz, Brodnica,
Radzin, Lefzyn, Golub, Kowalewo, Liczbarg
lub Lautenberg, Neumark lub Nowemiasło, a
bo też Neosfor. W POMORZU: Tczewo, Gniew,
Swiecie, Nowo, Puck, Starogard Skarszew,
Kościerzyn, Chojnice, Baldenburg, Tuchola,
Frydląd, Hamerzlyn, Słuchow.

12. MIAST WARMINSKICH. Bronzberk,
Braunsberg, Helzberg Heisiberg, Orneta Worm-
dit, Rezel Ressel, Biszynek Bistein Zeburg,
Seeburg Gutsztat, Biskupiec Bisburg, Wartę-
burg, Wartenburg, MELZAK Melzack, Olitzyn
Allenstein, Frambork Frauenburg.

W PRUSIECH BRANDEBURSKICH

Sa te małe Ziemie: Sudawa, Nadrawa, Ga-
lindya, Pomezania, Salawonia, Bärtonia. Sam-
bia, Natangia, Hokerlandya lub Pogezamia.
Trzy ostatnie teraz są znaczne

W SAMBII: Krolewiec, Łabkow, Tapława,
Jurborg, Gombin, Goldapa, Stołupiany, Ragne-
ta, Tylza, Filzhaus. FORTECE. Kłaype-
da Memel, Pilawa Pilau nad Morzem.

W NATANGII: S. Siekierka, Cynta, Hawa,
Dumnowo, Welawa, Insterburk, Szczytno.
Elk, Oleck. W HOKERLANDYI: Kwidzin,
Działdow. Preyszmark, Osteroda, Gilgenburk. &c.

RZEKI: Pregel lub Pregola, Niemen, Alla &c.

P Y T A N I A

Wiele Wojewodztw wmały i wielkiey Pol-
szczy? W każdym Wojewodztwie wiele Sta-
rostw? jakie miały i rzeki? gdzie Grody? Try-
bunały? wiele Senatorow? Posłow? Kommissarzow?

Historia

tyorj.

ac Rzec

1500.

ad/hi 20

zoli Rz

o: opro

pach K

, no ty

ronner

modao

. Hetu

tysie

sięcy,

wielkier

tysie

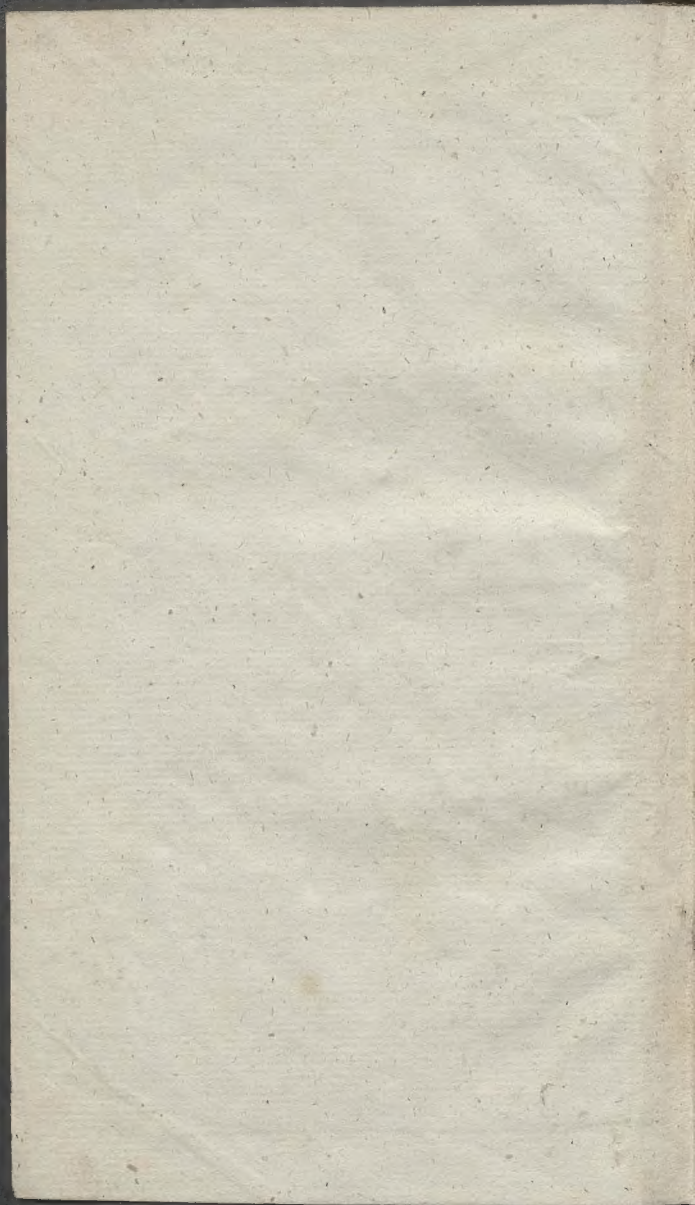
50. á I

ronnen

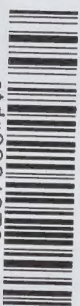
rybuna

. zloty

r 18

Biblioteka Jagiellońska

stdr0021979

